

**АНАЛІЗ УРОКУ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МОТИВАЦІЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА**
(рекомендації НМЦ ПТО)

Засобом, який дозволяє робити висновки про якість і ефективність уроку, є педагогічний аналіз. (Додаток №7). Важлива умова ефективності аналізу □ його комплексний підхід, який полягає в об'єднанні оцінювання організації та методики проведення уроку з урахуванням оцінки якості З, У, Н, набутих учнями на уроці.

Тому при педагогічному аналізі уроку необхідно поєднувати аспекти □ методичний і результативний.

1. Педагогічний аналіз є основним інструментом індивідуального психолого-педагогічного управління і надає великі можливості педагогу для продуктивної діяльності та підвищення педагогічної майстерності.

2. Зміст аналізу уроку повинен завжди служити задачам розвитку, задачам включення педагога у процес творчості.

3. Педагогічний аналіз – це джерело мотивації педагога для самореалізації у своїй професійній діяльності, саморозвитку особистості, розвитку здібностей, освоєння нових методик і технологій, поліпшення співпраці з учнями тощо.

4. Педагогічний аналіз – найефективніший засіб індивідуальної методичної роботи.

5. Педагогічний аналіз є основою для розповсюдження передового педагогічного досвіду.

6. Педагогічний аналіз формує і розвиває спадкоємні зв'язки у педагогіці.

7. Виявляє найбільше активний та безпосередній вплив на кінцеві результати навчально-виховного процесу.

8. Педагогічний аналіз – найефективніший інструмент у вивченні індивідуальних особливостей учнів.

9. Педагогічний аналіз є основою для конструювання єдності педагогічних позицій і педагогічного колективу в цілому.

10. Постійно націлює педагога на самоаналіз.

11. Глибокий і кваліфікований аналіз уроку □ найліпший засіб виховання свідомого відношення педагога до своєї діяльності.

12. Педагогічний аналіз завжди повинен будуватися на почутті поваги і довіри до людини.

13. Весь процес педагогічного аналізу повинен проводитися задля істинної віри в успіх педагога, формувати почуття успіху.

Після проведення педагогічного аналізу важливо показати і відмітити те, що може бути рекомендовано для подальшого використання педагогами в їх діяльності.

ТИПИ АНАЛІЗІВ УРОКІВ ТЕОРЕТИЧНОГО НАВЧАННЯ

	Тип аналізу	Ціль і методика проведення
1.	Аспектний	Повне висвітлення однієї сторони навчально-виховного процесу (наприклад: володіння педагогом навчальним предметом, уміння створити психологічно комфортну обстановку, володіння сучасними технологіями навчання, вміння підтримувати дисципліну на уроці тощо)
2.	Поетапний	Ціль відвідування досягається при розгляді окремих етапів уроку при їхньому почерговому аналізі
3.	Поелементний	Поділ уроку на структурні компоненти і їх почерговий аналіз виходячи з цілей відвідування
4.	Комплексний	Вивчення факторів уроку: навчання, виховання, діяльність викладача, діяльність учнів у взаємодії.
5.	Аналіз проблемних уроків	Аналізуються етапи розумової діяльності учнів, при актуалізації знань і умінь, формуванні нових понять і способів дій, формуванні умінь і навичок, що дозволяє розглянути урок як цілісне явище.
6.	Системний	Розгляд у єдності і взаємозв'язку компонентів навчального процесу та етапів уроку з метою встановлення причин невідповідності між поставленими цілями і реальним результатом уроку.

Кожний із аналізів: повний, комплексний, аспектний, короткий — може мати види: дидактичний, психологічний, виховний, методичний, організаційний.

ВИДИ АНАЛІЗУ УРОКІВ

1. Дидактичний аналіз передбачає аналіз уроку за основними дидактичними категоріями (постановка мети уроку, дотримання дидактичних принципів логіки

процесу навчальних засобів і методів навчання, питання активізації пізнавальної діяльності учнів, організації самостійної роботи, реалізації принципу єдності навчання і виховання).

2. Психологічний аналіз передбачає вивчення головним чином психологічного клімату на уроці, стосунків між педагогом і учнями, питань педагогічного такту педагога, ступеня його особистого впливу на учнів, або, іншими словами, характеру взаємодії особистостей: симпатії, антипатії, гумору, наявності інтересу учнів до теми уроку, до предмета, емоційного настрою учнів.

3. Виховний аналіз проводиться з метою вивчення ступеня виховного впливу уроку на учнів. Часто педагог, намагаючись досягти дидактичної мети уроку, не використовує виховних можливостей навчального матеріалу і не застосовує прийомів виховного впливу на учнів.

4. Методичний аналіз уроку передбачає вивчення діяльності педагога й учнів, а точніше, їх взаємодію в основних структурних компонентах уроку. Той, хто проводить аналіз, повинен розглядати сукупність прийомів і методів діяльності педагога й учнів тільки на етапі актуалізації колишніх знань або тільки на стадії формування понять і способів дій.

5. Організаційний аналіз уроку передбачає вивчення прийомів організації занять, ступенів обладнання уроку наочними посібниками, ведення педагогами документації, раціональності використання часу уроку, виконання санітарно-гігієнічного режиму.

МЕТА ВІДВІДУВАННЯ УРОКІВ

1. Формування в учнів позитивних мотивів навчання.
2. Практична спрямованість уроку.

3. Розвиток активної пізнавальної діяльності, самостійності учнів через ефективне використання методів навчання.
4. Ефективність навчальної роботи на уроці, формування вмінь аналізувати, робити висновки і узагальнення.
5. Шляхи забезпечення розвитку пізнавально-практичної діяльності учнів.
6. Розвиток розумових здібностей учнів.
7. Стимулювання активності учнів, формування навичок самостійної роботи, розвиток відтворюючої і творчої уяви.
8. Організація навчальної діяльності учнів, доцільність структури уроку, взаємодія його компонентів.
9. Відповідність форм, методів, дидактичних завдань у структурі уроку.
10. Організація самостійної роботи, реалізація принципу «вчити учнів учитися».
11. Мовна культура. Культура спілкування.
12. Особистісний підхід педагога до виховання учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.
13. Формування особистості засобами українознавства.
14. Використання краєзнавчого матеріалу на уроках.
15. Розвиток логічного та образного мислення на уроках.
16. Ефективність використання дидактичного матеріалу на уроці.
17. Як педагог здійснює на уроці повторення, узагальнення та систематизацію знань учнів.
18. Як педагог виконує рекомендації, дані йому під час атестації.
19. Як педагог забезпечує на уроці засвоєння учнями опорних знань, понять, явищ.
20. Виховання в учнів навичок самоконтролю та самовдосконалення через залучення їх до самостійної навчальної діяльності.
21. Виховання позитивного ставлення до навчання учнів через мотивацію навчальної діяльності учнів шляхом розкриття практичного значення теми, що вивчається.